Læsevanskeligheder og gruppearbejde

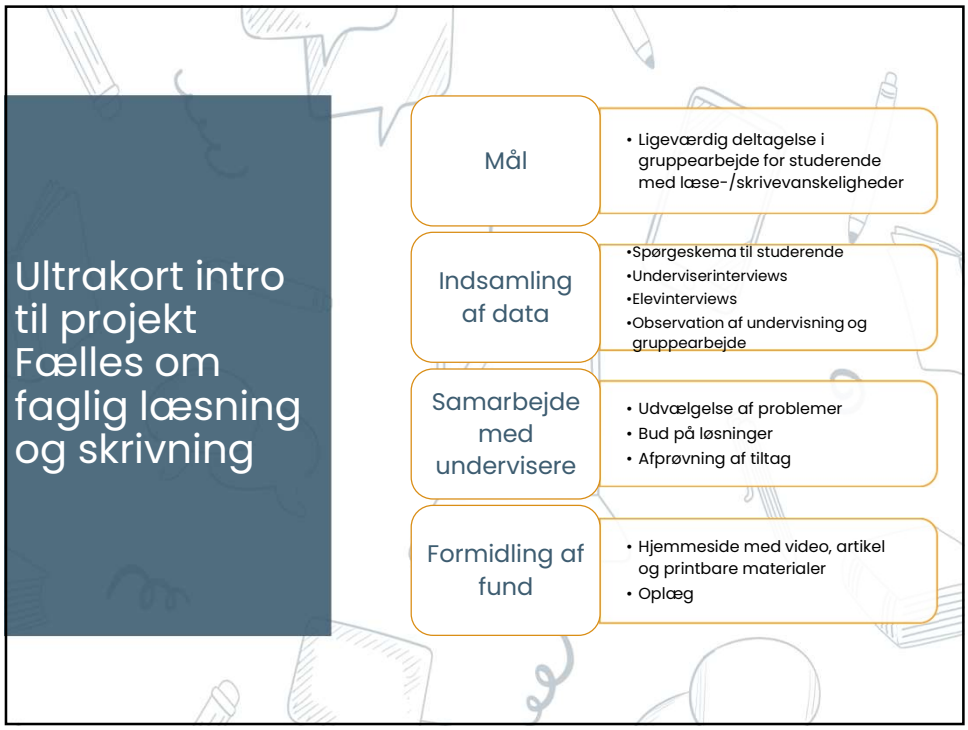
Fund fra projekt Fælles om faglig læsning og skrivning

1

Baggrund for projektet

- 1-til-1-læsevejledning og gruppearbejde.
- KP-rapporten
- Læsevejledervirksomhed i grundskolen og ungdomsuddannelserne

2

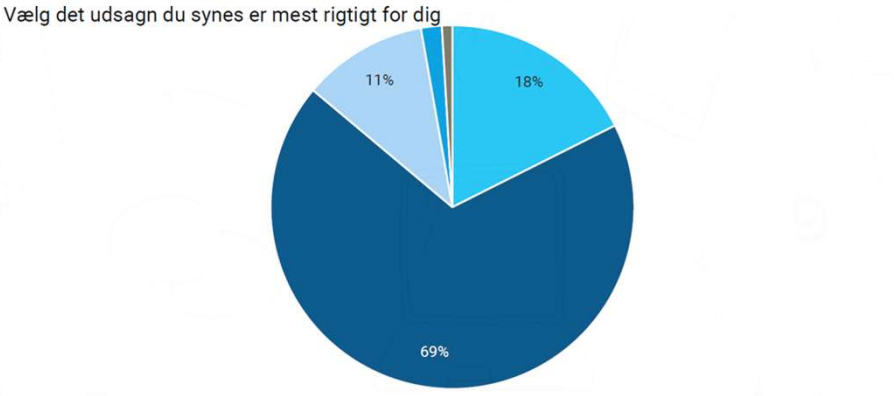

Ultrakort intro til projekt Fælles om faglig læsning og skrivning
Mål
• Ligeværdig deltagelse i gruppearbejde for studerende med læse-/skrivevanskeligheder
Indsamling af data
•Spørgeskema til studerende
•Underviserinterviews
•Elevinterviews
•Observation af undervisning og gruppearbejde
Samarbejde med undervisere
• Udvælgelse af problemer
• Bud på løsninger
• Afprøvning af tiltag
Formidling af fund
• Hjemmeside med video, artikel og printbare materialer
• Oplæg

3

Adgangen til gruppe-arbejde går gennem god forberedelse med god læseforståelse

4

Læsning på uddannelsen

5

Læsning af fagtekster er svært

Generelt	Med ordblindhed	Med DSA
• 69% "kan godt læse, men har brug for at vigtigt indhold bliver gennemgået" • 54% kan "i nogen grad" deltage i gruppearbejde om tekster.	• Oftere svært ved at få noget ud af tekster eller slet ikke/næsten ikke læse (33,3%, mod 8,1% for andre)	• Oftere svært ved at deltage når gruppearbejdet tager udgangspunkt i en tekst (32 %, mod 12% for andre)

6

Hvad er læsning egentlig?

"at opfatte indholdet af skrevne eller trykte tekster, hvor **et forestillingsindhold genskabes** på basis af identifikation af tekstens ord og forhåndskendskab til tekstens begrebsverden."

Elbro, C. (2012). lex.dk/læsning (min fremhævning)

7

Hvad skal der til for at man kan læse?

Brudholm & Sørensen 2016, s. 20, tilpasset fra Ehri 1995

8

Temaside: Fælles om faglig læsning og skrivning

9

"når man får en tekst, så kan det nogle gange være svært - skal jeg fokusere på pointerne, eller skal jeg fokusere på teoretikeren, eller skal jeg fokusere på tidslinjen?"

- UC SYD-studerende i projektet

10

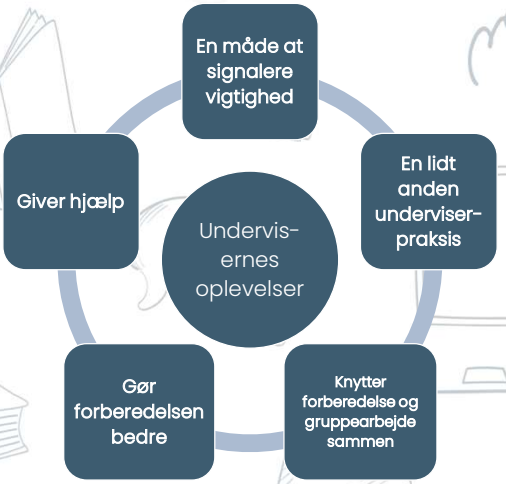
Læseguide, guidet forberedelse

- En støtte til læsning derhjemme
- Sætter fokus på især læseformål, viden om tekster og viden om læseforståelsesstrategier
- Kan også godt bruges stilladserende i vejledning

11

Guidet forberedelse - evaluering

Input fra de studerende

- Godt med fokus og formål
- Godt med særligt fokus på fagbegreber
- Hjælper med noter
- Godt med spørgsmål
- Skrivning hjemme kræver overskud

"Så er der nogle af underviserne, som er supersøde og lige siger, fokuser jeres læsning her, […] og det gør bare, at det bliver mere overskueligt. Det gør at man får mere med, at man får sådan, hvad er vigtigt? Hvad vil I gerne have"- *Studerende*

12

Rollefordeling i grupper
- Opmærksomhed på hvilke roller der indgår i et godt gruppearbejde
- Italesættelse af hvem der har hvilke roller – faste mønstre?
- Skriveren/indtaleren er vigtig at få prøvet af for studerende med læse-/skrivevanskeligheder
- Hjælp ved håndtering af konflikter i grupper
- Tager tid
Tovholder
› Ansvar: Holder fokus på opgaven og styr på tiden.
› Opgaver: Sikrer, at alle får taletid.
› Tips: Hold fokus på, at gruppen bliver i emnet. Ved tvivl om opgaven kontakt underviser.
Skriveren eller indtaleren
› Ansvar: Indtaler/noterer aftalte ideer i gruppen.
› Opgaver: Bruger korte stikord.
› Tips: Er alt med i jeres noter? Vis noterne, så alle kan følge med.
Inspirator
› Ansvar: Får gang i alles ideer.
› Opgaver: Opmuntrer andre til at byde ind. Inviterer stille stemmer med. Bygger videre med "ja, og ... ".
› Tips: Tænk i nye muligheder – også de skæve.
Kvalitetstjekker
› Ansvar: Giver det mening i forhold til vores kommende praksis?
› Opgaver: Finder mangler og styrker.
› Tips: Hjælp med at gøre løsningen praksisrelateret.
Trivselsvagt
› Ansvar: Holder øje med stemningen i gruppen.
› Opgaver: Hjælper med at løse konflikter og støtte hinanden.
› Tips: Sørg for, at alle føler sig inkluderet og trives.
Materialemester
› Ansvar: Sørger for, at gruppen har alt nødvendigt materiale og værktøj.
› Opgaver: Fordeler materialer, holder styr på ressourcer, finder manglende info.
› Tips: Tænk forud – hvad kan gruppen få brug for?

13

Ekstra information og inspiration
Find en generisk læseguide her: Temaside: Fælles om faglig læsning og skrivning
Se en video om læseguides på læreruddannelsen på KP: Når de studerende ikke læser
Læs KP-rapporten om studerende ved KP's læsning: Studerendes læsning, læsestrategier og læseerfaringer: Undersøgelse på tværs af det Pædagogiske og Samfundsfaglige Fakultet 2021-2022 - Københavns Professionshøjskole
Læs artikel fra projektet om arbejdet med læseguides her: Temaside: Fælles om faglig læsning og skrivning

14

Øvrige referencer

Brudholm, M., & Sørensen, P. (2016). *Læseforståelsens fantastiske fire*. Akademisk

Ehri, L. C. (1995). The Emergence of Word Reading in Beginning Reading. I *Emergent and Developing Reading: Messages for Teachers – Volume 1*. The Falmer Press. https://eric.ed.gov/?id=ED385825

15

Fælles introduktion, evaluering

To mål

Skulle gerne give motivation for at læse

Skulle gerne give et fælles udgangspunkt for gruppearbejdet

Input fra de studerende

- Rart at der er fælles udgangspunkt for gruppearbejdet
- Er for nogle en hjælp når man skal læse
- Kan for andre gøre det mindre presserende at læse
- Opleves som en mærkbar ændring i vaner, især det ikke at læse til første gang

"Jeg synes, det har fungeret supergodt lige at få en kort introduktion, så man har sådan ikke bare et emne at gå efter, men man også har den der meget, meget, meget skrabede forståelse, hvad er det jeg skal sidde og læse."
- *Studerende 1*

"[Jeg fik] dem [teksterne] ikke læst, fordi jeg havde jo taget noter i timerne, gode noter synes jeg selv. Men da jeg begyndte at læse, der følte jeg mig bare mindre motiveret til at gøre det, fordi jeg allerede havde fået information fra undervisningen af"
– *Studerende 2*

16